

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Groos renseanlegg i Grimstad kommune

Dato for inspeksjonen: 13.10.2010
Rapportnummer: 2010.029.I.FMAA
Saksnr. hos Fylkesmannen: 2010/3633

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Geir Knudsen Leif Johansen	Fra Fylkesmannen: Veronica Skjævestad Ildikó Nordensvan
--	---

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert hos Groos renseanlegg under inspeksjonen 13.10.2010.

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Fylkesmannen avdekket 3 avvik under inspeksjonen.

- Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende
- Avløpsledninger vedlikeholdes og fornyes ikke i tilstrekkelig omfang
- Avløpsanlegget fornyes ikke i tilstrekkelig omfang.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Vi ber Groos RA om en skriftlig bekreftelse **innen 15. januar 2011** på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

9.11.2010

Dato

Fylkesmannen i Aust-Agder

(etter fullmakt)

Ildikó Nordensvan
rådgiver

Kontrollert anlegg

Navn: Groos renseanlegg	Org.nr.: 974 641 259
Adresse: Grooseveien 4879 Grimstad	Anleggsnr: 0904.0046.01
Kommune: Grimstad kommune/0904	Risikoklasse: 3
Tillatelse sist oppdatert: 19.1.2001	Bransjenr. (NACE-kode): 75.110
	Tel.: 37 25 01 38

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Denne inspeksjonen inngår i en nasjonal tilsynsaksjon rettet mot avløpsanlegg etter kapittel 14 i forurensningsforskriften.

Kontrollaksjonen var gjennomført i to deler, bestående av obligatorisk brevkontroll og etterfølgende inspeksjon. Hensikten med kontrollene var å få oversikt over bl.a. kommunenes arbeid på områdene klimatilpassing og avløpsledninger.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- oppfølging av krav i forurensningsforskriften kapittel 14
- drift av renseanlegg og rensekrav til anlegget
- drift og fornyelse av ledningsanlegg
- kontroll med overløp
- klimatilpassing i avløpsanlegg
- internkontroll (risikovurderinger og avviksbehandling)

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Avløpsanleggets tillatelse gitt av Fylkesmannen etter forurensningsloven

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no

Definisjoner

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding. Fylkesmannen avdekket ingen avvik eller anmerkninger innen de områdene som ble kontrollert. Vi anser derfor oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.
- Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber Grimstad kommune om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon innen 15. januar 2011 på at avvikene er rettet.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke innen 15. januar 2011 har mottatt en bekreftelse med dokumentasjon på at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt på kr. 10.000.-, jf. forurensningsloven § 73.

Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt påløper dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en bekreftelse på at avvikene er rettet innen 4 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

Dere har anledning til å kommentere dette varslet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at denne rapporten er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Fylkesmannen i Aust-Agder varsler med dette om at det vurderes å fatte vedtak om fastsettelse av risikoklasse 3 for Groos renseanlegg i Grimstad kommune. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr. 11 200,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen, jf. vedlagt brev med begrunnelse til vedtaket.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik: 1: Avviksbehandling for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.**

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 punkt 7. (Avdekke og rette opp avvik)

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 1A) Det er ikke etablert et skriftlig avviksbehandlingssystem for ytre miljø og for avløpsanlegget.
- 1B) Avviksbehandlingssystemet inkluderer ikke alle deler av avløpsanlegget (spesifiser hva som ikke er inkludert: avløpsnett, overløp, renseanlegg, utslippsmålinger etc.)
- 1C) Avviksprosedyren benyttes ikke eller etterleves ikke i praksis (eksempelvis: manglende registrering av overskridelser).
- 1D) Annet delavvik (spesifiser).

Kommentarer: Ingen merknader.

- Avvik: 2: Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.**

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 6. (Vurdere risiko)

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 2A) Det er ikke utarbeidet en skriftlig miljørisikovurdering for avløpsanlegget.
- 2B) Risikovurderingen er mangelfull/utilstrekkelig behandlet for noen områder. (f.eks. avløpsnett, overløp, renseanlegg)
- 2C) Det er ikke etablert rutiner for risikohåndtering av forhold med uakseptabel høy risiko.
- 2D) Klimatilpassing er ikke behandlet i, og inngår ikke i risikovurderingen.
- 2E) Annet delavvik

Kommentarer:

Grimstad kommune har et operativt internkontroll-system, og har utarbeidet en risikovurdering for Groos renseanlegg. Denne risikovurderingen inneholder imidlertid ikke noen vurderinger om framtidige klimaendringer.

Grimstad kommune mener at renseanlegget ikke blir påvirket ved evt. klimaendringer. Kommunen fremhever i tillegg at overvann, og påvirkning av flom, er et lite problem for renseanlegget.

Fylkesmannen mener at kommunen må dokumentere at nødvendig vurdering er gjort for å møte framtidige klimautfordringer. Selv om kommunen ikke har felles avløpsnett og nettet er tett, må kommunen vurdere andre aspekter i forhold til klimaendringer. Eksempel på dette er virkninger av økt nedbør som kan forårsake oversvømmelser med påfølgende elektriske kortslutninger, eller ødeleggelse av kabler for data- og styresystemer. Havstigning som i følge av klimaendring kan føre til økte overløpsutslipp og oppstuvninger i avløpssystemene. Mer info: Klimatilpasninger – Veiledning om mulige tiltak i avløpsanlegg (TA-2317/2008)

Vi ber om at kommunen oversender en revidert risikovurdering som inneholder klimatilpassing i avløpsanlegg. Fristen er 15. januar 2011.

- Avvik: 3: Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.**

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg. Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7 Avdekke og rette opp avvik.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 3A) Kommunen har ikke undersøkt hvordan regionen vil bli påvirket mht. framtidige klimaendringer.
- 3B) Det er ikke foretatt vurderinger eller beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnettet. (Nedbørsprognoser er ikke omsatt til virkninger på avløpsnettet ved modellberegninger eller ved andre vurderinger).
- 3C) Det er ikke gjennomført tiltak eller vedtatt planer for å hindre at overvann kommer inn på avløpsnettet.
- 3D) Det er ikke gjennomført tiltak eller gjort vedtak om konkrete tiltak på nett for å håndtere framtidige vannmengder
- 3E) Annet:

Kommentarer: Ingen merknader.

- Avvik: 4 Overløp av urensset kloakkvann blir ikke tallfestet.**

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 4A) Vesentlige overløp mangler utstyr som enten registrerer vannmengde eller tidsvarighet for overløp av urensset vann.
- 4B) Forurensingsutslipp av urensset vann via alle overløp blir ikke tallfestet enten ved utslippsmålinger, modellering eller annen beregning.
- 4C) Kommunen har ikke oversikt over alle overløp på ledningsnett.
- 4D) Annet

Kommentar: ingen merknader.

Avvik 5: Avløpsledninger vedlikeholdes og fornyes ikke i tilstrekkelig omfang.

**Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.
Forskrift om internkontroll § 5 punkt 4 fastsette mål for ytre miljø.
Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7 avdekke og rette opp avvik.**

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 5A) De viktigste problemområder på nettet er ikke identifisert i en skriftlig dokumentasjon.
- 5B) Kommunen har ikke satt egne mål for funksjonskrav til avløpsnett.
- 5C) Det foreligger ikke en saneringsplan for ledningsnett som er oppdatert etter 2005.
- 5D) Det er ikke satt måltall for årlig fornyingstakt eller investeringsnivå for ledningsnett.
- 5E) Vedtatt fornyingstakt eller investeringsnivå i saneringsplanen gjennomføres ikke som forutsatt.
- 5F) Det langsiktige saneringsbehov for avløpsnett er ikke ivaretatt med den fornyingstakt som kommunen praktiserer.
- 5G) Annet

Kommentarer:

Kommunen har gjennomført sin saneringsplan i 2009, og framviser i tillegg en handlingsplan for avløp mellom 2011 og 2014. Samtidig informerer kommunen om at ny saneringsplan ikke er skrevet enda, men ny plan blir utarbeidet i løpet av 2011.

Kommunen har identifisert de viktigste problemområder på avløpsnett, men dette er ikke dokumentert. Kommunen har heller ikke satt egne funksjonsmål for ledningsnett gjennom krav til inn- og utlekking, eller annen beregning.

Vi ber om at kommunen oversender en tidsplan for utarbeidelse av saneringsplan innen den fastsatte fristen.

Avvik 6: Driftsforhold i renseanlegg er ikke tilfredsstillende dokumentert.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-10.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 6A) Opplegg for opplæring av driftsoperatører er ikke utarbeidet/er ikke gjennomført.
- 6B) De styrende driftsparameterne i renseprosessene er ikke skriftlig dokumentert.
- 6C) Overvåkings- og alarmsystemer er utilstrekkelige til å sikre kontinuerlig god drift

- 6D) Vaktordning for renseanlegget er utilstrekkelig eller fungerer i praksis ikke godt nok.
- 6E) Kalibrering/kontroll av viktig utstyr blir ikke dokumentert.
(Kalibrering pH-elektroder, utstyr for dosering av fellingskjemikalier, syre/lut og polymer)
- 6F) Annet

Kommentarer: Ingen merknader.

- Avvik 7: Kommunen har ikke rutiner for å vurdere grunnlaget for fastsettelse av rensekrav med henblikk på utløsning av nye krav til sine avløpsanlegg.**

Avvik fra Forurensingsforskriften § 11-3, § 14-1, § 14-6,7,8 og § 14-17.

Grunnlag for avvikene er avkrysset nedenfor:

- 7A) Kommunen har ikke foretatt en vurdering av om forbudet mot oppdeling av tettbebyggelser kan utløse nye rensekrav for relevante områder.
- 7B) Kommunen har ikke meldt fra til Fylkesmannen om at en konkret tettbebyggelse (etter forbudet trådte i kraft) har en p.e.-belastning som utløser rensekrav etter kapittel 14.
- 7C) Aktuelle eksisterende anlegg med fosforrensing har ikke vært vurdert med hensyn til kriterier for vesentlig endring som kan utløse krav til sekundærrensing.
- 7D) Kommunen har ikke meldt fra til Fylkesmannen om at et konkret avløpsanlegg har en faktisk, dokumentert vesentlig endring og som utløser krav til sekundærrensing.
- 7E) Annet

Kommentarer: Ingen merknader.

- Avvik 8 Kontroll med og/eller oppfylling av rensekrav for utslipp til vann overholdes ikke.**

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-13, § 14-12, § 14-11, § 14-2.

- 8A) Behandling og sammenstilling av primærdata (vannmengder, analyseresultater) til utslippstall som innrapporteres til KOSTRA er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret. (fagkyndig person, rutiner, prøver som utelates på feil grunnlag oa.)
- 8B) Overløp ved renseanlegget blir ikke tatt med i beregningen av rensegrad og utslippsmengder fra avløpsanlegget. (§14-11)
- 8C) Utslippsdata blir ikke løpende vurdert opp mot tillatelsens rensekrav. (for sen inngripping ved dårlig drift og brudd på utslippskrav)
- 8D) Rensekravene i tillatelsen ble overskredet i året 2009. (§14-2)
(Spesifiseres med talleksempler)

8E) Annet

Kommentarer: Ingen merknader.

Avvik 9: Avløpsanlegget fornyes ikke i tilstrekkelig omfang.

Avvik fra Forurensningsforskriften § 14-10 Utforming og drift av rensesanlegg

Kommentarer

Ved forrige tilsyn fikk rensesanlegget anmerkning angående belastning i anlegget. Anlegget får i dag en større belastning enn det er dimensjonert for. Kommunen har dog ikke plan for å utvide rensesanlegget.

Kommunen mener at en stor del av belastningen skyldes utslipp fra Findus Norge As, avd. Grimstad (tidligere Gro Industrier As), som fikk ny utslippstillatelse den 17.6.2009, med fastsatte utslippsgrenser av KOF, pH og vannmengde. Påslippsavtale mellom kommunen og Findus Norge As blir i tillegg underskrevet nå, og denne blir oversendt til Fylkesmannen. Produksjonen ved Findus har i tillegg minsket, og dette medfører at prosessavløpet er mindre nå. Vi anser likevel at det er nødvendig å utarbeide en langsiktig plan med tanke på eksempelvis befolkningsøkning.

Etter forrige tilsynet kan vi ikke se at kommunen har arbeidet med å utarbeide en plan for utvidelse av rensesanlegget. Kommunen må planlegge for driften av anlegget i et lengre tidsperspektiv, pga. befolkningsøkning og evt. industrietablering i distriktet.

Andre kommentarer/utdypninger:

Resipientovervåking

Vi vil påminne om at overvåkingen av resipienten skal gjennomføres hvert fjerde år, og første gang var i 2007, jf. forurensningsforskriften § 14-9. Vi forventer at overvåkingen av resipienten oversendes i løpet av 2011. Fylkesmannen foreslår at de berørte kommunene gjennomfører en samordnet overvåking.

Rensekrav

Etter 31.12.08 skal det strengeste renseskravet være gjeldende etter forurensningsforskriftens kapittel 14. Det betyr at kravet til 90% fjerning av total fosfor og henholdsvis 70% BOF og 75% KOF er gjeldende for Groos rensesanlegg.

Utslippstillatelsen av 19.1.2001 er gitt før forurensningsforskriften kapittel 14 trådte i kraft. Vi anser at det er nødvendig å revidere utslippstillatelsen i henhold til gjeldende regelverk. Fylkesmannen vil derfor utarbeide en utslippstillatelse i 2011, som er tilpasset forurensningsforskriften kapittel 14.